

Výzkumný ústav
lesního hospodářství
a myslivosti, v. v. i.

Lesy Patagonie – I

Seminář VÚLHM

Poznatky z oblasti lesnického využívání nepůvodních dřevin

RNDr. Václav Buriánek (VÚLHM Strnady)

Prof. RNDr. Karel Prach, CSc. (JČU Č. Budějovice)

17. října 2023, Strnady

NP Nahuel buta

NP Alerce Costero

NP Los Arrayanes

NP Nahuel Huapi

NP Los Alerces

Patagonia

NP Los Glaciares, Mt. Fitz Roy
Ledovec Perito Moreno
NP Torres del Paine

Punta Arenas

NP Tierra del Fuego

Tierra del Fuego

FALKLANDY (MALVINY)

FALKLANDY (MALVINY)

Ohñová země

ATLAN
OCE

CHILE

ARGENTINA

URUGUAY

Santiago

Córdoba

Rosario

Buenos Aires

Montevideo

Porto Alegre

Zalednění a klimatické poměry

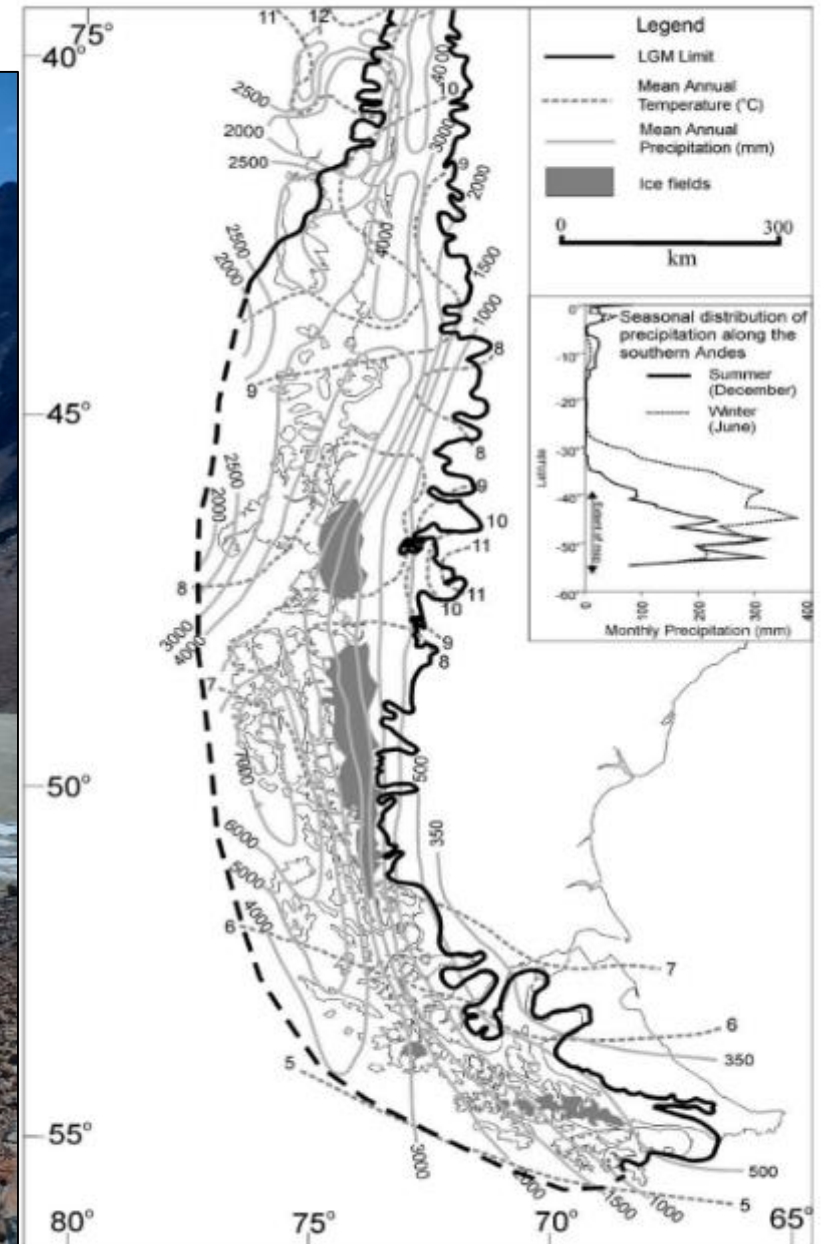

Fig. 1. The limits of the Last Glacial Maximum and the distribution of existing icefields, Patagonia, after Hollin and Schilling (1981), Po and McCulloch et al. (2000). Present day precipitation, the seasonal distribution with latitude, and temperatures are also shown.

NP Los Glaciares, Laguna Torre

Ledovec Perito Moreno v NP Los Glaciares

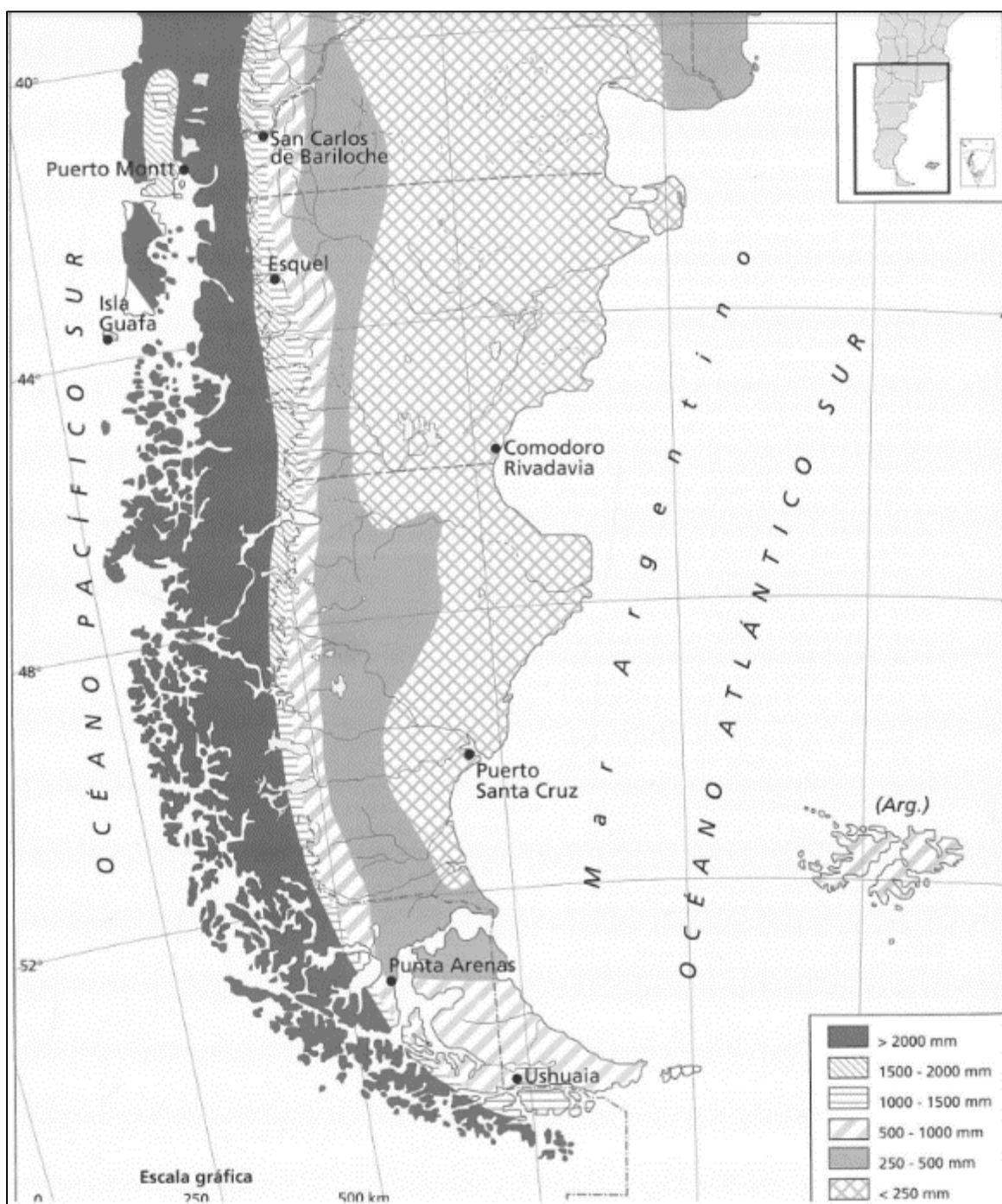

MÁS DATOS DEL G.

Desde esta ubica
principalmente
del glaciar, sin e
despejados pue
algunas montañ
tran en su zona
El glaciar tiene
que se extiende
msnm hasta los
frente. Tiene un
desde el C° Pie
de hielo con C
máximo de 31
divisoria con e
En la parte ce
del frente, se
de espesor d
se mueve má

© L7 JM - 2004

Klimatické poměry

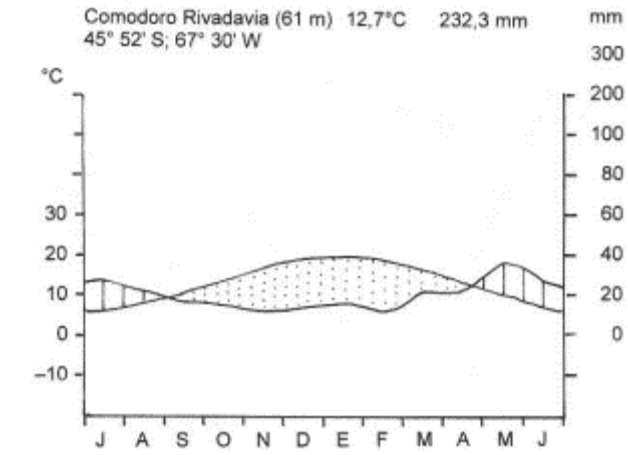
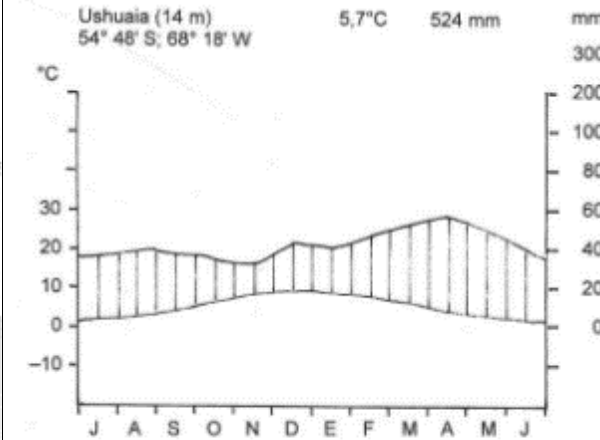
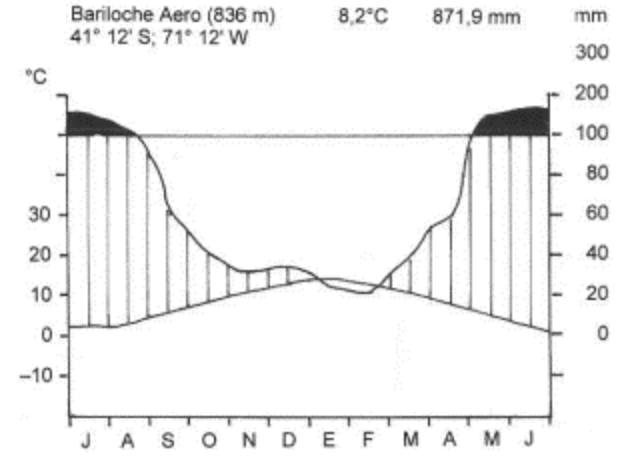
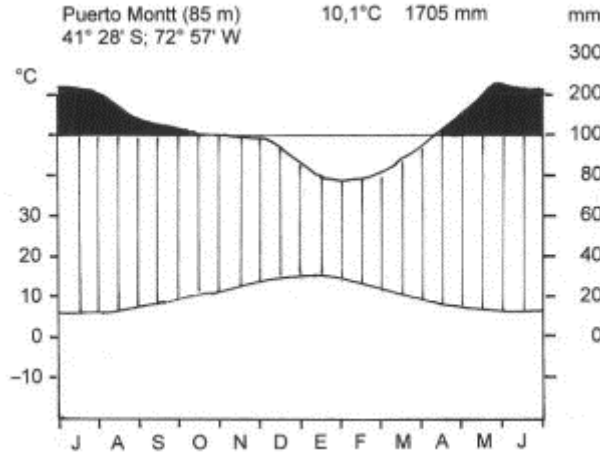
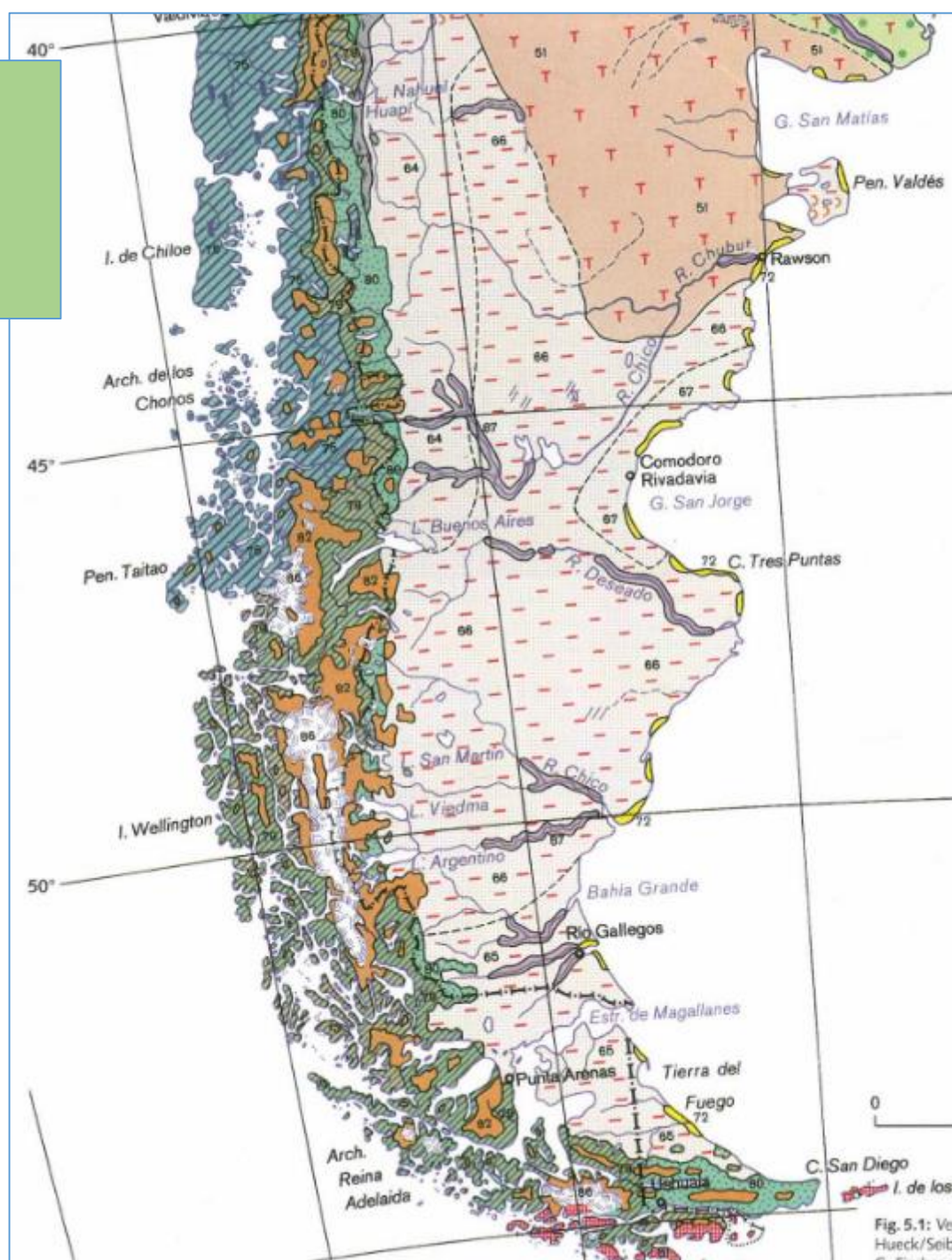

Fig. 4.2.2i

Gut (2008)

Vegetační mapa Patagonie

- Dry forest of the Espinales
Bosques secos de los Espinales
- Zone of transition from the dry forest of the Espinales to the Monte vegetation
Transición del bosque seco de los Espinales a la vegetación de Monte
- Shrubby Monte steppe
Estepa arbustiva de Monte
- Grassland of the Pampas plains
Páramos de las Pampas planas
- Grassland and shrub-land of the hilly Pampas
Páramos y matorral de las Pampas onduladas
- Patagonian steppes and half-deserts
Estepas y semidesiertos patagónicos
- 64 Sub-Andean and western region / *Sector subandino y occidental*
- 65 Tierra del Fuego and Magellanic region / *Sector de Tierra del Fuego y magallánico*
- 66 Central region / *Sector central*
- 67 San Jorge region / *Sector de San Jorge*
- Coastal dunes and forests of coastal dunes
Dunas litorales y bosques de dunas litorales
- High level of ground-water, very wet; in no. 58, 59, 62, 64-67, 72 flooded periodically or for long intervals
Alto nivel freático, muy mojado, periódicamente o largamente inundado en no. 58, 59, 62, 64-67, 72
- Halophyte vegetation of the salt pans in no. 51, 64-67, 69
Vegetación halofítica de los salares en no. 51, 64-67, 69
- Interrupted by or alternating with sand dunes in no. 51, 59, 64-67, 69
Interrumpido o alternado por médanos en no. 51, 59, 64-67, 69
- Subtropical forests of xerophytes and sclerophytes of central Chile
Bosque subtropical de xerófitas y durifoliadas
- Evergreen Valdivian rain forests
Pluviselva valdiviana siempreverde
- Forests of *Araucaria araucana*
Bosque de Araucaria araucana
- Forests of *Austrocedrus chilensis*
Bosques de Austrocedrus chilensis
- Deciduous forests of the warm-temperate region, with *Nothofagus obliqua* and *N. alpina*
Bosques caducifolios de la zona templado-templada con Nothofagus obliqua y N. alpina
- Mainly evergreen forests of the temperate region, with *Nothofagus dombeyi* and *N. betuloides*
Bosques predominantemente siempreverdes de la zona templada con Nothofagus dombeyi y N. betuloides
- Mainly deciduous forests of the temperate region, with *Nothofagus pumilio* and *N. antarctica*
Bosques predominantemente deciduos de la zona templada con Nothofagus pumilio y N. antarctica
- Patches of *Fitzroya cupressoides* in the Valdivian rain forests
Fitzroya cupressoides formando rodales en la pluviselva valdiviana
- Subantarctic tundra
Tianda subantártica
- High altitude vegetation of the Andes without further differentiations
Vegetación andina de alta montaña sin mayor clasificación
- Glaciers and snow fields
Ventisqueros y campos de nieve

Fig. 5.1: Veg Hueck/Seibe

Hlavní původní lesní společenstva Patagonie

- Stálozelené pabukové lesy mírného pásu s *Nothofagus dombeyi* a *N. betuloides*
- Opadavé pabukové lesy mírného pásu s druhy rodu *Nothofagus*
- Lesy s *Austrocedrus chilensis*
- Araucariové lesy s *Araucaria araucana*
- Stálozelené (Valdiviové) deštné lesy
- Lesy s *Fitzroya cupressoides*

Gondwanské prvky ve flóře Patagonie

hlavní čeledi a rody, vyskytující se na jižní polokouli
kromě Patagonie také v jižní Africe, Austrálii a Oceánii

Nothofagaceae - *Nothofagus* (pabuk)

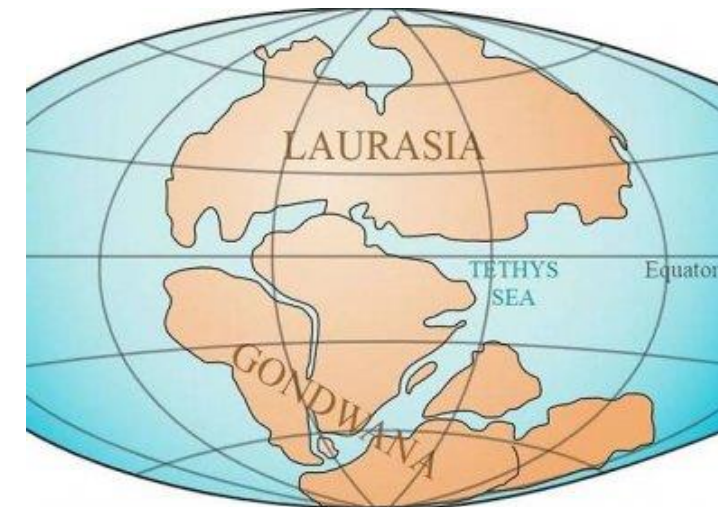
Podocarpaceae - *Podocarpus* (nohoplod)

Araucariaceae - *Araucaria* (blahočet)

Winteraceae - *Drimys* (roztylec)

Proteaceae – *Embothrium*, *Lomatia*, *Gevuina*

Cunoniaceae – *Eucryphia*, *Weinmannia*

Ohňová země - NP Tierra del Fuego

- Podnebí typicky oceanické, chladné a větrné s malými rozdíly mezi létem a zimou.
- Území bylo až po horské hřebeny (nejvyšší hora 2469 m n m.) zaledněno
- V nižších polohách pobřežních partií, které mají nejvyšší srážky, prakticky nemrzne, průměrné zimní teploty se pohybují kolem 4 °C, letní kolem 8 °C.
- Druhově chudá vegetace, celkem jen 417 původních druhů, + 128 zavlečených
- Jen 2 dřeviny vyššího stromového vzrůstu: *Nothofagus betuloides* a *N. pumilio*
- Do 200 m nad mořem stálozelené pabukové lesy s *Nothofagus betuloides*
- Do 800 m opadavé pabukové lesy s *Nothofagus pumilio* a *N. antarctica*
- Nad 800 m začínají ledovce

Nothofagus (pabuk)

- představuje typický gondwanský prvek, jehož evoluce je starší než rozpad tohoto prakontinentu
- zhruba 43 druhů je rozšířeno v Chile a Argentině, na Novém Zélandu, v Austrálii, ale i na Nové Guinei a Nové Kaledonii
- mnoho fosilních druhů, nálezy otisků pocházejí i z třetihorních sedimentů v Antarktidě
- v Patagonii 8 druhů
- v Patagonii a na Novém Zélandu tvoří souvislé čisté porosty

Celosvětové rozšíření rodu
Nothofagus

Pabukové lesy s
Nothofagus
betuloides
N. pumilio
N. antarctica

Ohňová země - NP Tierra del Fuego

***Nothofagus
betuloides
N. pumilio***

Parazité na pabuku

Misodendrum punctulatum

Misodendrum oblongifolium

Misodendrum linearifolium

Misodendrum linearifolium

Cyttaria hariatii

Cyttaria hariatii (jedlá houba)

Stálozelené lesy s *Nothofagus betuloides*

Stálozelené lesy s *Nothofagus betuloides*

Drimys winteri

- Čeleď *Winteraceae* patří k evolučně nejstarším cévnatým rostlinám. Ke starobylým znakům patří zejména spirální uspořádání květů, lupenité nitky tyčinek, stopečkaté plodolisty a dřevní část cévního svazku, v níž se objevují pouze tracheidy, známé např. u nahosemenných rostlin.
- Řadí se do ní nyní asi 100 druhů v 5 rodech; centrum diverzity leží v Jižní Americe,
- Rozšíření v Jižní Americe, Austrálii, Nové Guineji a ostrovech JZ Pacifiku, 1 druh na Madagaskaru
- *Drimys winteri* tvoří často podrost stálozelených lesů

Drimys winteri

Stálozelené lesy s *Nothofagus betuloides*

Embothrium coccineum
(*Proteaceae*)

Stálozelené lesy s *Nothofagus betuloides*

Maytenus magellanica
(*Celastraceae*)

Stálozelené lesy s *Nothofagus betuloides*

Berberis ilicifolia

Dříšťál *Berberis microphylla*

Stálozelené lesy s *Nothofagus betuloides*

Popnoutka Luzuriaga marginata

Žebrovice *Blechnum penna-marina*

*Polystichum
andinum*

Opadavé lesy s *Nothofagus s pumilio* a *N. antarctica*

Opadavé lesy s *Nothofagus pumilio* a *N. antarctica*

***Nothofagus
antarctica*** na horní
hranici lesa

Starček Senecio schmidtii

Starček Senecio schmidtii

Senecio smithii

***Chilotrichum
diffusum***

Gunnera magellanica

Gaultheria pumila

Šicha *Empetrum rubrum*

Libavka hrotitá (Gaultheria mucronata)

Gavilea australis

*Codonorchis
lesonii*

Prosyhající pabukové lesy na přechodu do pampy

